

376. Varia (4)

1. De dictee- en de computerweduwe hadden regelmatig troost-elkaaruitstapjes. Voor elkaar waren ze troostmeisjes. We aten borsjtj, rodebietensoep. In welk land assisteerde de Rode Halve Maan ook weer bij die Rode Duivelswedstrijd? We hoorden 'Roger': 'ontvangen en begrepen'. Het roezemoezen leverde veel geroezemoes op. De bereisde roel kon zich gedragen als een razende roeland; soms citeerde hij uit het Roelandslied. De zodiac was roeiriemloos. De roei-equipe overvoer bijna de roei-eend. De Rode Khmer (bestaande uit Khmers) was niet verdacht op de ontstane roetsjbaan. Het lekkerst van al: roggebroom met roggenstaart. Een roll-overkrediet is heel flexibel. In een Tour de France-etappe (Ronde van Frankrijketappe) lag hij rondelang aan kop na een flitsende demarrage. Ronds de jambe zijn basisbewegingen bij ballet en dans. Een romusha is een Indonesische dwangarbeider. In de Schilderswijk (Den Haag) vind je heel wat Romeo's en Julia's. Rohypnol is de vergeetpil.
2. Een rolykit is een oprolbaar soort gereedschapskist. Wat moet een rondom-lelijk nu toch met zo'n römertopf? De Roi-Soleil is de Zonnekoning. Bij rokeren voer je een rokade uit. De term 'Romeins-katholiek' wordt weinig gebruikt. Hij kon zijn betoog goed rondmaken. Wil je echt roosvicee over je roquefort? Veel logica zit er niet in de plantenwereld: jerichoroos, roos-van-jericho [in VD ook: roos-van-Jericho] en roos van Libanon ... Waar liggen je roots? Roosje-zonder-doorns is de volksnaam voor de akelei. Een rooms-rode coalitie? Als dat maar goed gaat! Een rond plein vanwaar een aantal straten straalsgewijs uitgaan, is een rond-point. Een ronggeng was een inheems Indisch dansmeisje. Hij, althans een deel van hem, werd geröntgend. De in een roodfluwelen jasje gestoken onderhandelaar met rood aanlopend hoofd verstrekke het niet-roodgekleurde, in rood kader gestelde, memorandum aan de rood-groene coalitie.
3. De rozemarijn (rosmarijn) wordt ook moeraspalm genoemd. Witte of blanke en bruine roux zijn beide soorten rouxs. Je golfbal kan beter niet in de rough [raf] terecht komen. Hoe groot is de voorraad roulerende euro's en twee-eurostukken? Het rouge-et-noir is een hazardspel met zes whistspellen. De ongelukkige rottweiler werd op Rottumerplaat achtergelaten. Een rotisserie is een grillrestaurant, gespecialiseerd in geroosterd vlees. Het Surinaamse gerecht roti kun je daar niet bestellen. Hij was een roueetje, zij een echte rouée, samen waren zij twee roués (roué: losbandig persoon uit de aanzienlijke stand). Het rosmetaal is een legering bestaande uit 1 deel tin, 1 deel lood en 2 delen bismut, gebruikt voor het maken van clichés en van letterzetsel. Op Rosj Hasjana, het Joodse Nieuwjaar, eten ze geen rösti. De rorschach- of vlekentest werkt met tien grote inktvlekken.
4. De Rota is het rechtscollege van de Heilige Stoel. De rowdy reed op zijn met een roze kleed bedekte rossinant naar de rosse buurt. Van welk land is de rufiyaa de munt? Ruderale planten groeien tussen het puin. In de danskunst is dos-à-dos rug tegen rug. Woningen kunnen rug-aan-rug staan. De rudbeckia behoort tot de composietenfamilie. Aan damesklerenmouwen kunnen ruches zitten. Rubberoid is in petroleumasfalt gedrenkt vilt. Rucola is een wilde slasoort. Rufenen zijn verwoestende slijkvloeden met bergpuin in de wilde beken, met name in Zwitserland. Rubella is rodehond. De rubensiaanse rubensfiguur was door Rubens goed neergezet. Het rtf-formaat (rich text format) wordt weinig meer gebruikt. Zijn rücksichtslose optreden viel verkeerd. RSI staat voor repetitive strain injury.
5. Het Sotho is een Bantoetaal, gesproken in Lesotho. Heb jij de ruitenacht? Ik heb de klaver(en)boer. Als je Rummikub gespeeld hebt, heb je gerummikupt. De rupsjes-nooit-genoeg kregen er geen genoeg van. De runner-up bij de triatlon werd later running mate van de presidentskandidaat. Hij had een russomane adoratie voor Anatevka. Hij kon je rust geven, hij was rustgevend. Kan de sabar een rol vervullen bij het sabaeïsme? Een saaimans is een droogstoppel, een saaie piet. De S5 had in Nederland betrekking op de (het) ahboris. De rvc is de raad van commissarissen, de rvb de raad van beheer (bestuur).

6. Ook in Rwanda is rypofobie smetvrees. Een ruziemaker is expert in het ruziemaken. De afkorting rvs staat voor roestvrij staal, maar ook voor roestvrijstalen. Een ruwaard is een landvoogd. Rustica is rustiek werk (de natuursteen is 'en bossage' bewerkt). Het rutherfordium is een kunstmatig bereid radioactief chemisch element. En brochette wordt aan een vleespen opgediend. Een SAE-nummer heeft betrekking op smeeroliën en motorbrandstoffen. Heeft zij in die saffierblauwe saharienne 'gesafaried'? Hij was nu een sadder-but-wiser man. Alleen een priester kan een sacerdotale zegen geven. Vroeger was de president van Egypte sacrosanct. Sacd's zijn super audio compact discs. Er zat een sachembij op de sachertaart. Op Sacramentsdag, de tweede donderdag na Pinksteren, wordt het sacramentsfeest gevierd. De bastaardvloek sacredieu is een verkorting van sacre-nom-de-Dieu.
7. Sacrilège (sacrilegie, sacrilegium) is heiligschennis. De custos wordt zelden meer sacristein genoemd. Het begrip 'custode' (bladwachter) bij de drukkers is heel interessant. Past saffloerroot bij saffraangeel? Een sagoëntje is een zijdeaapje. De stakers hebben het bedrijf platgegooid. De directie moest alles maar gladplooien. Het Saharastof (Jaarboek 2008) overdekte de saharaschorpionen volledig. Een salarywoman is een Japanse employee. Het salafisme is een radicale, antiwesterse islamistische stroming. Aan de saladbar kon je een salade niçoise afhalen. De bekendste Arabische groet is 'salam aleikum' (vrede zij met u). Sajoer is een Indonesisch gerecht, sajoeran kering zijn gedroogde groenten en sajoer lodeh bestaat uit gemengde groenten in kokosbouillon. Sajet is tot garen gesponnen wol, meestal gekaard, niet gekamd. Forain beslag is conservatoir beslag (ook: saisie foraine).
8. De bevolking van Saint Vincent en de Grenadines spreekt een creools-Engels. Is het strand daar net zo aantrekkelijk als Saint-Tropezs strand? Hoe zit dat met Saint Kitts en Nevis en met Saint Lucia? Saintes nitouches zijn kruidjes-roer-mij-niet (kruidje-roer-mij-nieten). Hij had een saillante miskleun gemaakt. Welke wijn zou bij de proeverij als beste gekwalificeerd worden: de saint-émilion, de saint-julien of de saint-estèphe? Enkele resultaten van zoeken op '*seren*': wolmaniseren (prepareren tegen schimmels en insecten), trousseren (bij gevogelte de bouten ervan onder het vel steken voor het braden of grillen), taboeïseren, sherardiseren (verzinken door met zinkpoeder te bespuiten), reüsseren (goed uitvallen), reboiseren (herbebossen), recenseren, quotiseren (ieders deel in baten of lasten berekenen),
9. Verder: pelletiseren (tot pellets verwerken), pousseren (in de gunst trachten te brengen), ostraciseren (aan een schervengericht onderwerpen), maitriseren (meester spelen over), lyofiliseren (vriesdrogen), kwantiseren (uitdrukken in quanten), froisseren (licht krenken), exorciseren (boze geesten uitdrijven), eclipseren (verduisteren, verdwijnen), delokaliseren, deklerikaliseren, de-industrialiseren, deactualiseren, daltoniseren, communautiseren, cohenniseren (Jaarboek 2008), braiseren (smoren), baisseren (zetsel op de juiste hoogte brengen), ardoiseren (met een laag leisteen(poeder) bedekken, de kleur van leisteen geven), apaiseren (doen bedaren), anestheseren (gevoelloos maken door inademing van chloroform, enzovoorts), accuseren (beschuldigen,aanklagen) en abuseren (misleiden).
10. Ten slotte levert zoeken op '*ceren*' onder andere op: vitrificeren (Jaarboek 2010): verglazen), tiërceren (tot op een derde verminderen), theeproducerend, reïficeren (tot een zelfstandigheid maken), quintupliceren (vervijfvoudigen), nullificeren (tenietdoen), kwantificeren, kwalificeren, injiceren (injecteren, inspuiten), excommuniceren, effaceren (uitvegen, uitwissen), evoceren (voor de geest roepen), exerceren (oefenen in militaire bewegingen en wapengebruik), denazificeren, demystificeren, dedicaceren (opdragen aan), declassificeren (vrijgeven), contradiceren (tegenspreken, weerleggen), coërcerend (dwang uitoefenend), beatificeren (zalig verklaren) en authenticeren (authentiek maken).